

10 ФУРУ

ՄԱՅԻՍ

Ամեն Ս. Պատրիարք Հայրն երէկ կայս. պալատ երթալով շնորհաւորեց Պալատի տանը. Ն. Ամենպատուութիւնը շնորհաւորական այցելութիւն տուաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, Շէյխ-Խլիլաւմին և բոլոր նախարարաց:

Մարտիկի բարոյի Արժ. Տ. Մուշեղ վարդապետ Սերոբեան տասնհինգ օրուան արձակուրդով Արմաշ ուղևորեցաւ:

Պայրամի առթիւ երէկ Գաղ. ժողովը չգումարուեցաւ:

Բաղ. ժողովը՝ Պատրիարքարանի եկամտացոյց խնդիրն Տնտեսական Խորհրդոյ լսանքում է:

Արմաշու միաբան Տ. Մայտոյ վ. Փափագեան, որ Ռուսոմը կը գտնուէր, Ամերիկայ մեկնած է:

Տ. Մուշեղ վ. Սերոբեան, անցեալ օր Ս. Պատրիարք Հօր հրամանաւ Պէպեքի գերմանական որբանոցը գնաց և տեսակցեցաւ Խնամակալութեան հետ:

Մայրաքաղաքի երուպական թերթերը կը գրեն թէ Պուլկարիոյ իշխանապետութիւնն երեք չոգենաւ յատկացուցած է որպէս զի վառան գտնուող հայ զաղթականները Պալատ վերագրեալն Ուստի երկու շաբթուա մեծ թուով գաղթականներու կը պատուի:

ՇԵՂԱՅԵՐԱՆ

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴՈՅ

Աղգ. Կեդր. վարչութեան Տնտես. Խորհուրդն Ամեն Ս. Պատրիարք Հօր և Պատր. Բաղարկական Ժողովոյ վստահութեամբ ստանձնելով Աղգ. բոլոր հաստատութեանց և անոնց կարեւոր մատակարարութեան ընդհանուր տեսչութիւնը, կը վստահութեամբ օրինաւորութեան շահին մէջ ճշդութիւնը զինքն Սահմանադրութեան 46րդ յօդուածով իր վրայ դրուած պարտականութիւնները և իրացնելու համար՝ որչափ ներքին պարտաւորեալն իր այս բաղձանքն, որոշած է նախապէս ուսումնասիրել Աղգային հաստատութեանց արդի կացութիւնն, գիտնալ ճշդութեամբ Աղգ. այլ և այլ տեղեր ինչ հաստատութիւններ, կալուածներ և ստացուածքներ ունի, թէ՛ ինչ միջոցներով կը մատակարարուին անոնք և թէ՛ ո՞րք են նոցա մատակարար մարմինը և թոշակաւոր պաշտօնեայր:

Տնտեսական Խորհուրդն այս նախական աշխատութիւնն անհրաժեշտ կը

Սապահ իս հերքում մը հրատարակեց, որով կըսէ. «Երեսպահատանց զինուորական կորպուսներն և բոլոր օտար թերթերու թղթակիցները կը հաստատեն թէ անոնց հետ անոնց դէմ կը ցախեր բռնուի թէ Հոսի հրատարակուող թղթակցաւոր առնու թերթի պատկեր մը հրատարակած է, որուն մէջ իբրեւ թէ օսմ. հեծելազորներն շատ մը տղաներ, ծերեր և կիներ կը հաւաքեն: Այս գրադարութիւններն ո՛չ միայն Օսմանցոց այլ և ամբողջ բաղարկ. կիրթ աշխարհի զգուշներն հրախրած են, ուստի կը հերքուին անոնք և կը ծանուցանեն թէ կայս. զօրքերն չէ թէ միայն Լաւրիտայի մէջ այլ և ո՛չ մէկ կողմ և ո՛չ մէկ ժամանակ այդպիսի արարք ունեցած չեն, ընդհանրապէս իրենց զինուորական առաջնորդներն արժանաւայելի զիբ մը բռնած են:»

Անդիւր խորհրդարանին անդամ Սըր Ամէտ Պարթեթ, որուն մայրաքաղաքս գալի արդէն ծանուցած էինք, նախընթաց օր զօրավար Վառս փաշայի և անոր որդւոյն հետ երկուրդ գնաց և աչքէ անցուց զարմատուներն: Անոնց կանոնաւորութիւնն ու վերաբերող զօրաց առաջնութեան նկատմամբ ձեռք առնուած միջոցներէն շատ գոհ մնաց:

Սերաթիմէի Հրեայ բնակիչներն վերջին անգամ մայրաքաղաքս հասնող վերաբերող զօրաց մէկ մէկ արձակեալ շղթայ և ժամացոյց նուիրած են:

Տէպրէ գաւառակի բնակիչներէն 200 հազի իբրեւ կամաւոր Եանեայի զօրաբաժնին մէջ մտած են:

Պէրսեթի Հիւլիներն մեկնած ատեն իրենց խանութներու բանալիները դրացի թուրքերուն յանձնած են:

Եղիստի մէջ էս, իտալիէն և Ամէտ Մուխթար Փաշայի ձեռամբ կարմիր Մահիկ բնակիչներն մը կը պատուած է վերաբերող զօրաց օգնելու նպատակաւ:

Վառս բնակող երուպացիներն երբ լսած են թէ Օսմանցիներն գրաւած են Վիլնիւսի մէջ մասն չոգենաւ նստած և մնացեալներն զօրքերուն ընդ առաջ գաւցած են:

Աթիւնի թերթերը կըսեն թէ օսմ. զօրքերն Տոմէրայի կողմը, Ձէսմէ գիւղին ետեւ համարմուրած են:

Նարտայէն Աթիւնի թերթերուն կը գրեն թէ ապրիլ 24 ին Նարտայի զինուորականներն Գալիսիոյն բլուրին վրայ օսմ. զօրքեր տեսած են:

Ամեն Սապահ սա հեռագրերն ստացած է:

ՓԱՐԻԶ. 12 Մայիս. — Կեսուի թէ Յուստան ուղևորած է իր զօրքերն ամբողջովին կրեւտէն հանել:

Վիլնիւս, 12 Մայիս. — Աթիւնի կը հեռագրեն թէ 400 Հիւլիներ զինուորներ կրեւտէն մեկնած են:

Վարսեւհի մը պատրաստ է ձեռնարկութեան գտնելու տալ աղգ. վարձարաններու և տուններու մէջ: Գիտել Մաքսի իմբարատուները: 1—4

Նախագահ, յայտնել ա՛յն մաղթանքները՝ զոր Վեհ. Տէրս կրնէ Յրանայի բարգաւաճման և Ձեր վստահութեան երջանկութեան համար:

Հանրապետութեան նախագահը պատասխանեց. «Պարոն գեապան, հաճութեամբ կընդունիմ ձեր ձեռքէն ա՛յն նամակները՝ որ ձեր պաշտօնը կը հաստատեն իբրեւ արտասովոր պատուիրակ Վեհ. Շահին Ուրախ եմ լսելով անկեղծ բարեկամութեան զգացումներ, որոնց թարգման եղաւ յանուն ձեր վեհափառ տիրոջ: Այլ զգացումները համաձայն են մերկաներուն: Ն. վեհափառութիւնը կըրնայ վստահ ըլլալ թէ մեր կողմէն մենք ալ կը ջանանք ամրապնդել և զարգացնել ա՛յն կապերը՝ որ երկար ատենէ ի վեր կը կապեն Յրանայի և Պարսկաստանը: Կազմեմ այս բանին հաստատիւր մատուցէք Վեհ. Շահին, հաղորդելով նաեւ ա՛յն մաղթանքները՝ զոր կրնիմ իր անձնական երջանկութեան և իր թագաւորութեան բարգաւաճման համար:

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

Սապահ հեռուեալ հեռագրերն ստացաւ իր թղթակիցէն:

Լաթիս, 30 Ապրիլ (Գիւլեր ժամ 7). — Լաթիս գտնուող Գարահիսարի զօրաբաժնէն վեց վաշտ (կրեւտէն, իսլամ փաշայի հրամանատարութեան տակ զբաղուած չորս վաշտ հիւսիսէն և Եանեայի զօրաբաժնէն չորս վաշտ արեւմուտէն) Գարաքաղաքին վրայ յառաջանալիս Քիլ օրէն Արսիսիայի և Եանեայի բանակները պիտի միանան: Ուրիշ կողմերէ դեռ լուր առնուած չէ:

— (Գիւլեր ժամ 1). — Բարձեան Աստուած բազմաթիւ առթիւներով մեր փառք բարձրացնէ: Այսօր Պայրամի պատճառաբան և ինն թնդանթ արձակուեցաւ և քաղաքին մէջ դառնուող տանը հաղարէ աւելի ժողովուրդն աղբիւրներ կարգաւոր ըստ թաղութիւններ ըսաւ Վեհ. Սուլթանին արեւադարձութեան և յաղորդական համար Անկարիէ և նկարագրել ամենուն ունեցած ուրախութիւնն ու խնդութիւնը: Թեալիսի թեալիսի ամէն կողմերն նոյնպէս աղօթքներ կարգադրուեցան: Այս տարի Պայրամին Թեալիսի մէջ կատարուի մեծ աղօթքութիւնը: Երբ արեւմտեան Երկրի իր զորքերն ամենուն յաղորդուին իր փառաւոր նախնաց, և միեւնոյն ատեն հաւատով թէ անկեղծ սէր և համակրութիւն ունի Ֆրանսական աղբիւր համար իմ Վեհ. Տէրս՝ որուն վաղաքան և զարգացնել լուսարարութիւնները՝ որ կան երկու կառավարութեանց մէջ, միտ երջանիկ պիտի ըլլայ ամրապնդուած տեսնելով բարեկամական կապերը երկու ժողովուրդը մէջ: Բան մը չպիտի խալէ հասնելու համար այս նպատակին: Թոյլ տուէր ինձ, Տէր

տեսնալ խորհրդի ուղղեց Բանո նախագահին. Տէր նախագահ, հայրենաց հողին վրայ ոտք դնելով, առաջին գործս է յայտնել այն զգացումները՝ զոր կը ներշնչէ ինձ ձեր կառավարութեան որոշումը: Տեսնակցութիւնը շատ բարձրաժողովրդական եղաւ: Անկէց վերջ Օմարի դուքսը գնաց բաղմիջ Ֆրանսական Ակադեմիոյ նստին, ուր իր աթոռը գրաւած չէր երեք տարիէ ի վեր:

Ձեռնադրութիւններ. — Յրանայի, ինչպէս նաեւ իտալիոյ, Սպանիոյ և Բոթանիկայի մէջ կը գաղափարէ թէ հետզհետէ ձեռնադրութեանց թիւը կը շատնայ քաղաքական կամ ուրիշ բնորոշեանց մէջ: Բայց ի ընդհանուր պատճառներէ՝ որ կը գտնուին ամէն երկրներու մէջ՝ որոնց պաշտօնավարութիւնը խորհրդարանական է, այս անտարբերութիւնը ունի նաեւ պատճառներ՝ որ ամէն երկրի համար մասնաւոր են: Ուրիշ պատճառներ կը զատուին իրենց: Բայց սպասելու չէ որ վտանգը մէջտեղ ելնէ անոր դէմ կուռնուլ համար. պէտք է անորմէ դուռնալ անորմէ ազդեցութիւն մը ի դրո՞ղ զինքով ընդհանուր բուհարկութեան վրայ: Հանրապետական մասնախումբներ՝ որ արդէն հետզհետէ կը կազմուին նախագահներուն մէջ, պէտք է ունենան ցանկը բոլոր ընտրողներուն, որ սովորութիւն ըրած են չքուէարկել. պէտք է աղաչին անոնց՝ որ իրենց քաղաքացիական պարտքը կատարեն: Այս խորհուրդներուն կը հետեւի՝ նաեւ Յրանայի արդի դահլիճը: Արդի նախարարութեան բոլոր ջանքերը եղած են քաղաքական բարեկարգութիւններ ընել, որ զորձական ըլլան և ոչ երեսպագայական:

ՅՐԱՍԱ. ԻՆ ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆ. — Պարսիկ արտասովոր գէսպան Էպուր Քասիմ իման Նար Շահին գահակալութիւնը պաշտօնապէս ծանուցանելու համար Ֆրանսական կառավարութեան, Բաղդադ պաշտէ Էր Հանրապետութեան նախագահը ի ներկայութեան արտաքին գործոց նախարար Մ. Հանթրիոյ ընդունեց զեպարն, որ հետեւեալ ճանն արտասանեց. «Տէր նախագահ, պատիւ ունիմ ձեր վստահութեան յանձնարարութեան, որ կը հաստատեն իմ պաշտօն իբրեւ արտասովոր գէսպան Վեհ. Շահը, իմ Վեհապետ, յոյժ երախտագարտ ա՛յն հաղաճութեան համար՝ զոր Յրանայ արդէն յայտնեց իրեն. պաշտօն տուաւ ինձ ծանուցանելու ձեր վստահութեան իր դաւաճան յաթառն իր փառաւոր նախնաց, և միեւնոյն ատեն հաւատով թէ անկեղծ սէր և համակրութիւն ունի Ֆրանսական աղբիւր համար իմ Վեհ. Տէրս՝ որուն վաղաքան և զարգացնել լուսարարութիւնները՝ որ կան երկու կառավարութեանց մէջ, միտ երջանիկ պիտի ըլլայ ամրապնդուած տեսնելով բարեկամական կապերը երկու ժողովուրդը մէջ: Բան մը չպիտի խալէ հասնելու համար այս նպատակին: Թոյլ տուէր ինձ, Տէր

ԹԵՐԹՈՆ «ՄԱՍԻՍ» (41)

ԱԼԻՍԻ ՍԻՐԱՀԱՐԸ

ԿԶԱԿԻՆ ՏԸ ՍՈՆԹԵՐԵՆ

— Ինչ որոշում կուտայ: — Ուրեղնի որ դըրուէի ըլլաւ: Այս նպատակով արտաստանել լսելով՝ Բուսիսիոյն ուրախութիւնը ա՛յնքան սաստիկ եղաւ որ կատակովոր կարեցաւ, կամ աւելի մանկակաղցուն, և կաթնած մը մատաւ երեցաւ. բայց այդ կարծ մարդը ամբար շնորհաւոր, շուտով զգատեցաւ, իր մասնակցին երկուքը անցուց իր խոտը՝ մեծով վրին և ձերմակ փողկապին մէջտեղ, ձեռքը կրթնուց արտին իրայ, մինչեւ դեպի որդեանց և ըսաւ. — Այս իրիկուն ժամը իննին պատիւ պիտի ունենամ գալ գաւաթ մը թէյ խնդրելու: Բայց ինչպէ՞ս պիտի տրորուի ստորագրեց՝ — մինակ չպիտի ըլլամ... տրիկն դըրուէին պիտի թողարկէ ինձ իրեն ներկայացնել ապեղաւ մը՝ որուն անունը արտասանել կարգիլէ ինձ յարգելու: Պընձ հատուածին նաեւ մըրաւ, և Պ. ար Հիւստի՝ արտոգովանին բոլոր բանաձեւերուն համեմատ հրաժեշտ տանելէ

և ձերադրութիւնները բարձրաժողովէ վերջ, դուրս ելաւ ամպերուն վրայ քայլելով և արդէն ինքզինքը նախարար տեսնելով:

Մինչդեռ Բուսիսիոյն և կոմսուհին մէջտեղ տեղի կուենար այս տեսարանը՝ որուն հանդիսատես ըրինք մեր ընթերցողները, սիկնեթի դէմով պետական մարդը կերթար կուգար իր բնակարանին մէջ, պըստեալ յոնքերով և ամպածածուկ ճակատով:

Այս ծրագրուած մեքենայութիւնը բնաւ հաճոյ չէր իրեն: Այս, աղէկ էր որ այս կերպով Տիկին տը Նանսէյ լրտես մը կըլլար Բուսիսի ծառայելու համար, բայց զարմիկ մընէլ զայն, ահա ա՛յս բանին շատ չէր հաւանք: Ինչպէս ընդունել իրեն ինչ տարբեր աղօթքութիւն մը որ կրնար մեծնալ որ մը և լուրջ ըլլաւ: Անկարելի... Բայց շատ բարձր տեղերու մէջ խափառեալ մը արդիւնք ինչպէ՞ս գտնուի...:

Յանկարծ վստահութիւն մատակարարուող մէջը կրկին լրջաւ, պատած յոնքերը լուսնայն: Ժողով մը չըլլերները ծաղից հաստ ու բիրտ պէտին տակ: Խնդրին լուծուող դառնուած էր: Յանկարծ վստահութիւն մատակարարուող մէջը կրկին լրջաւ, պատած յոնքերը լուսնայն: Ժողով մը չըլլերները ծաղից հաստ ու բիրտ պէտին տակ: Խնդրին լուծուող դառնուած էր: Յանկարծ վստահութիւն մատակարարուող մէջը կրկին լրջաւ, պատած յոնքերը լուսնայն: Ժողով մը չըլլերները ծաղից հաստ ու բիրտ պէտին տակ: Խնդրին լուծուող դառնուած էր:

մինչդեռ այդ դէպքին վարի մասը աներեւոյթ կըլլար մեծ վերաբերում մը հանգրձանաձեւ օձիքին տակ, որ անշուշտ եղանակին յարմար տարազ չէր: Գիտարկին և վերաբերուն մէջտեղ հաղիւ կը նշմարուէր ձերմակ խոտը կիսաօրուր:

Տիկին տը Նանսէյ կատարէր, շնորհաւոր, հրապարակ և անդիմադրելի, ամենաւանդ որ տեսնէ մը՝ զոր դիւրին է մեկնելը՝ ներանուր խափառութեամբ վարդապետ երանգ մը ըսած էր ներա սովորաբար քիչ մը դեղնած սպտուած վրայ:

Գիտնողի լուստերը կը վառէր սահմանափակ տակ, թէյն դաւաթները պատրաստ էին: Մտաւոր մը անպատեհ դադարուն անգամ յուստի չէր:

Ուսանողութիւնը մեծ եռանդով տեղի ունեցաւ:

Յանկարծ վստահութիւն մատակարարուող մէջը կրկին լրջաւ, պատած յոնքերը լուսնայն: Ժողով մը չըլլերները ծաղից հաստ ու բիրտ պէտին տակ: Խնդրին լուծուող դառնուած էր:

Յանկարծ վստահութիւն մատակարարուող մէջը կրկին լրջաւ, պատած յոնքերը լուսնայն: Ժողով մը չըլլերները ծաղից հաստ ու բիրտ պէտին տակ: Խնդրին լուծուող դառնուած էր:

մտքներ թէ այդ իրիկուն Վեհապետ անձնաւորութիւնը թէյ կատարէր աղօթքի կնոթ մը տեսնելը՝ երկրորդ կարգի պատգովի մը երկրորդ յարկին մէջ (*)...

Եւ այդ պատգովին ոչ շատ հեռի, վստահութեամբ կամրի երկրորդով սաղաւարտը գլուխը դրած, միջադէպ համադրեալով մտիկ կընէր և կը փայտէր:

ԳԻՏԻՆ Ի.

ԻՐԱՐԻ Զ

Երբ ետ դարձանք Պերլին երթալու և դէպ ի Պատեն ար Նանսէյ կոմսուհին և Վալարկի կորկին հետեւելու համար, Բոլնու Ալիւր Բարիլ թողուցին, որոնք իրենց սէրը կը ծածկէին ա՛յն խորհրդաւոր ամբարանին մէջ՝ որուն շուրջ կուտային Պուլկարի անտառն իր խորհրդաւոր և խորին խաղաղութիւն կը փայլէին:

Գեաւոր օրիորդին առողջութիւնը, որ ձեռն ատեն Բրաւային մէջ Ուլիսեսին ծոփարկուն կարծիքներէն հետեւելու համար, Բոլնու Ալիւր Բարիլ թողուցին, որոնք իրենց սէրը կը ծածկէին ա՛յն խորհրդաւոր ամբարանին մէջ՝ որուն շուրջ կուտային Պուլկարի անտառն իր խորհրդաւոր և խորին խաղաղութիւն կը փայլէին:

Անուշիկ աղջիկը, բոլոր, ամէն օր և հեռուէն զարձակ կատարար իր նկարա-

(*) Պատմական:

